U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Matyášové a soudců Mgr. Jany Brothánkové a Mgr. Ondřeje Mrákoty v právní věci navrhovatele **J. T.,** za účasti: **Krajského úřadu Karlovarského kraje,** se sídlem Závodní 353/88, Karlovy Vary, o námitce podjatosti soudců Krajského soudu v Plzni ve věci vedené pod sp. zn. 30 A 184/2016,

takto:

Soudci správního úseku Krajského soudu v Plzni JUDr. Petr Kuchyňka, JUDr. Václav Roučka a Mgr. Jaroslav Škopek **nejsou vyloučeni** z projednávání a rozhodnutí věci vedené u Krajského soudu v Plzni pod sp. zn. 30 A 184/2016.

Odůvodnění:

Navrhovatel podal dne 21. 10. 2016 u krajského soudu návrh na neplatnost voleb do Zastupitelstva Karlovarského kraje konaných ve dnech 7. a 8. října 2016. Dne 1. 11. 2016 v návaznosti na poučení o složení senátu, které se mu dostalo, podal námitku podjatosti; v ní uvedl: „*Z opatrnosti vznáším námitku podjatosti ke všem soudcům uvedeným v poučení, a to z důvodu, že je podezření, že se zřetelem na jejich poměr k projednávané věci, ke Krajskému úřadu, ke kandidujícím politickým stranám a ke zvoleným zastupitelům je dán důvod pochybovat o jejich nepodjatosti. Vzhledem k rozsahu věci musím zjistit další informace, a proto tuto námitku odůvodním do týdne.*“

Krajský soud postoupil vznesenou námitku podjatosti Nejvyššímu správnímu soudu v souladu s § 8 odst. 5 s. ř. s., spolu s vyjádřením jednotlivých soudců správního úseku krajského soudu, kteří vyslovili, že se v dané věci necítí být jakkoli podjati a námitku považují za nedůvodnou.

Nejvyšší správní soud posoudil vznesenou námitku podjatosti a dospěl k závěru, že není důvodná.

Podle § 8 odst. 1 s. ř. s. jsou soudci vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci, jestliže se zřetelem na jejich poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům je dán důvod pochybovat o jejich nepodjatosti. Vyloučeni jsou též soudci, kteří se podíleli na projednávání nebo rozhodování věci u správního orgánu nebo v předchozím soudním řízení. Důvodem pro vyloučení nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech.

Při úvahách o vyloučení soudce z důvodů uvedených v § 8 s. ř. s. je nutno postupovat velmi obezřetně, neboť jde o výjimku z ústavní zásady, podle které nesmí být nikdo odňat svému zákonnému soudci s tím, že příslušnost soudu i soudce stanoví zákon (čl. 38 odst. 1 Listiny). Tak, jak zákon a na něj navazující rozvrh práce určuje osobu zákonného soudce (příslušného soudního oddělení, senátu), je tato příslušnost zásadně dána, a postup, kterým je věc odnímána příslušnému soudci a přikázána soudci jinému, je nutno chápat jako postup výjimečný. Vyloučit soudce z projednávání a rozhodnutí přidělené věci lze proto jen výjimečně a ze závažných důvodů, které mu, alespoň potenciálně, brání rozhodnout v souladu se zákonem, nezaujatě a spravedlivě (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 4. 2003, č. j. Nao 19/2003 – 16). Při posouzení otázky podjatosti soudce je třeba akcentovat též tzv. zdání nezávislosti a nestrannosti nejen ve vztahu k účastníkům řízení, nýbrž i ke třetím osobám (srov. nález Ústavního soudu ze dne 15. 11. 2010, sp. zn. I. ÚS 517/10).

Vyloučení soudce z projednávání a rozhodování věci má být založeno nikoliv na skutečně prokázané podjatosti, ale již tehdy, jestliže lze mít pochybnost o jeho nepodjatosti. Subjektivní hledisko účastníků řízení o podjatosti může být podnětem k jejímu zkoumání; rozhodování o této otázce se však musí dít výlučně na základě hlediska objektivního (shodně též Ústavní soud ve věci sp. zn. I. ÚS 370/04). Ústavní soud ve své judikatuře dále vyslovil, že *„[d]ůvodné pochybnosti o soudcově nestrannosti jsou kategorií objektivní povahy a jako takové musí být založeny skutečnostmi objektivitě soudcovského rozhodování protiřečícími, a to natolik, že nikoli z pohledu účastníků řízení, ale v objektivním smyslu ústavně chráněnou nestranností soudcovského rozhodování otřásají*“ (srov. usnesení Ústavního soudu ze dne 9. 3. 2000, sp. zn. III. ÚS 26/2000). Důvodem vyloučení je tedy taková povaha subjektivního vztahu soudce k věci samé, k účastníkům či jejich zástupcům, která je natolik objektivizovatelná, že lze důvodně pochybovat o soudcově nepodjatosti. Poměr k věci může vyplývat především z přímého právního zájmu soudce na projednávané věci, zejména v případech, kdy by mohl být rozhodnutím soudu přímo dotčen ve svých právech. Poměr soudce k účastníkům nebo k jejich zástupcům (ať již přátelský či nepřátelský) může být založen příbuzenským nebo jemu obdobným vztahem, může jít i o vztah ekonomické závislosti, apod.

Navrhovatel spatřuje důvod podjatosti soudců krajského soudu bez dalšího v jejich poměru k projednávané věci, aniž by jej však jakkoli specifikoval, resp. naopak uvádí, že námitku podjatosti doplní (z čehož a contrario vyplývá, že důvody svých pochybností podjatosti mu nejsou známy). Navrhovatel netvrdí, že by se uvedení soudci podíleli na projednávání nebo rozhodování této věci, resp. by se podíleli na samotném průběhu voleb, apod.

Nejvyšší správní soud k námitce navrhovatele podotýká, že soudce může být vyloučen z rozhodování jen z objektivních důvodů, nikoli pro subjektivní přesvědčení účastníka řízení. Obecné a nepodložené domněnky nemohou být důvodem vyloučení soudců pro podjatost. Ze spisu rovněž nevyplývá nic, co by nasvědčovalo tomu, že by členové dotčeného senátu měli k projednávané věci nebo k procesním stranám jakýkoliv vztah, což ve svém písemném prohlášení potvrdili i oni sami. Vzhledem k tomu, že navrhovatel neuvedl žádné relevantní skutečnosti, které by mohly vést k pochybnostem o nepodjatosti dotčených soudců, a nenasvědčují tomu ani jiné skutečnosti, rozhodl Nejvyšší správní soud tak, že nejsou vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci vedené u Krajského soudu v Plzni pod sp. zn. 30 A 184/2016.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 8. listopadu 2016

JUDr. Lenka Matyášová
předsedkyně senátu